

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկավարության համակարգ, 17 փետրվարի 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Վրաստանի պետականադար Գեորգի Արսենիշվիլի գլխավորած կառավարական պատվիրակությանը:

Նորին Սրբությունը ուրախությամբ հիշատակեց Վրաց Ուղղափառ Եկեղեցու գահակալ Իլիա Երկրորդ Կաթողիկոս-Պատրիարքի և Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շևարժնաձեի հետ ունեցած եղբայրական ու ջերմ հանդիպումները, որ տեղի ունեցան անցած տարի՝ Հայոց Հայրապետի գահակալության առաջին իսկ տարում Վրաստան կատարած այցի ընթացքում: Այս առիթով Նորին Սրբությունը գնահատական տալով ու գոհունակությամբ անդրադարձավ վրաց նախագահի և իշխանությունների պատրաստակամությանը՝ ուշադրության կենտրոնում ունենալու հայկական պատմական հուշարձաններն ու մասնավորապես Խոջիվանքը: Հայոց Հայրապետը գոհունակությամբ ու գնահատականով նշեց նաև Հավլաբարի Կարմիր Ավետարան հայոց եկեղեցու վերականգնումն իրականացնելու վրաց իշխանությունների մրտադրությունը:

«Դարավոր մեր բարեկամությունը չի կարող խաթարել և ոչ մի անցանկալի միջադեպ: Գիտակցում ենք, որ հավատքով եղբայրացած մեր երկու ժողովուրդները մշտապես պիտի կարողանան նեցուկ և գորավիզ լինել միմյանց», - ասաց Վեհափառ Հայրապետը:

Պրն Գ. Արսենիշվիլին, Նորին Սրբությանը ներկայացնելով հայաստանյան իշխանությունների հետ ունեցած հանդիպումների արդյունքները, վստահություն հայտնեց, որ դրանք իրենց բարի պատուհները կունենան երկու հարևան երկրների բարեկամությունն առավել ամրապնդելու համար:

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկավարության համակարգ, 20 փետրվարի 2001 թ.:

Փետրվարի 19-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի նախագահությամբ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում իր աշխարհաճանաչ սկսեց միաբանական համագումարը: Համագումարին հրավիրված Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի, հայաստանի և արտերկրի 65 կուսակրոն եկեղեցականներից ներկա էր 51-ը: 10-ամյա ընդմիջումից հետո գումարված հավաքը կոչված է Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի բոլոր միաբանների համախմբմամբ հնարավորություն ստեղծել միասնաբար խորհելու և քննարկելու Հայ Եկեղեցու կյանքում առկա դժվարություններն ու մարտահրավերները և նոր ուղիներ որոնելու Եկեղեցու առաքելության արդյունավետ իրականացման համար:

Հավաքը բացվեց Վեհափառ Հայրապետի օրհնության պարզամով: Նորին Սրբությունը վստահություն հայտնեց, որ երիտասարդ միաբանները, մրտադր Հայ Առաքելական Եկեղեցու առջև ծառացած խնդիրներով, համարել ջանքերով պիտի կարողանան վերադարձնել եկեղեցի, նրան առաջնությունը, որով և կկարողանան ժողովրդին վերադարձնել եկեղեցի, նրան առաջնությունը Զրիստոսի Ավետարանի պարզամտներով: Անդրադառնալով Հայ Առաքելական Եկեղեցու առջև ծառացած դժվարություններին, որոնք սկսվում են եկեղեցականների պարզաստության խնդիրներից և ավարտվում համայնքային կյանքի ձևավորման հետ կապված հարցերով, Նորին Սրբությունը համոզմունք հայտնեց, որ դրանք հաղթահարելի կդառնան միայն սիրո, նվիրումի և հանձնառության մթնոլորտում:

Ժողովականներին իր խոսքն ուղղեց նաև համագումարի կազմակերպման ընդհանուր պարասխանաբառ Ս. Նարեկ վրդ. Պերպերյանը՝ նշելով, որ Հայ Եկեղեցու հորելյանական փայլուն հրավիրված այս հավաքը յուրաքանչյուր հոգևորականի համար կդառնա ուխտի նորոգության գեղեցիկ մի առիթ:

Տ. Զարեհ ծ. վրդ. Պարոնյանի և Տ. Հայկազուն ծ. վրդ. Նաջարյանի արեւնապետությամբ համաժողովն իր աշխարհաճանաչ կշարունակի մինչև փետրվարի 21-ը:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՆԵՐԿԱ ԳՏՆՎԵՅ ՈՒՂԱՓԱՓԱԾ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՆԽԱԺՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍԻ ԲԱՅՄԱՆԸ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկաբերության համակարգ, 21 փետրվարի 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ՀՀ Ազգային Ժողովում ներկա գրկվեց Ուղղափառների եկրոպական միջխորհրդարանական վեհաժողովի շրջանակներում Ուղղափառ ժողովուրդների միասնության միջազգային հիմնադրամի կողմից կազմակերպված «Եկեղեցին, պետությունը, հասարակությունը և աշխարհի վերակառուցման հայեցակարգի ճգնաժամը» թեմայով միջազգային կոնֆերանսի բացմանը:

Նորին Սրբությունը ողջունեց կոնֆերանսին մասնակից ավելի քան 20 եկրոպական երկրների խորհրդարանների ուղղափառ պարզամպտորներին և Ուղղափառ ժողովուրդների միասնության միջազգային հիմնադրամի ներկայացուցիչներին:

Վեհափառ Հայրապետը խորհրդանշական նկարեց, որ Եկեղեցու, պետության ու հասարակության առնչությունների վերաբերյալ կարևորագույն հարցադրումով այս կոնֆերանսը քննում է ունենում Հայաստանում, մի երկրում, ուր աշխարհիկ իշխանությունը, քրիստոնեությունը ճանաչելով որպես պետական կրոն, դեռ 1700 րարի առաջ փաստեց Եկեղեցի-պետություն համագործակցության անհրաժեշտությունը:

Նորին Սրբությունը հարկապես կարևորեց Վեհաժողովի և Հիմնադրամի գործունեությունը՝ անդադառնալով 20-րդ դարում Արևելյան Եկրոպայի բազմաթիվ երկրներում ծավալված հականեղեցական բռնություններին ու անասրվածությանը, որն իր աղետալի հետևանքներն ունեցավ հասարակության հոգևոր կյանքում:

«Մենք Ուղղափառ խորհրդարանականների երկխոսության կարևոր առաքելությունն ենք նկատում առկա այն միտումների կանխումը, որոնք համամարդկային արժեքները ենթարկում են քաղաքական ինչ-ինչ նկատառումների, այդ արժեքներից դուրս ներում դրանց հոգևոր, Աստվածաբար իմաստը, և որոնց հետևանքն է ընդհանրի քայքայումը, բարոյականության անկումը, դաժանության ու բռնության անսթոգ դրսևորումը, րկարի նկատմամբ անարբերությունը, այսպես կոչված «զանգվածային մշակույթի» համաարած քայքայիչ ներխուժումը, գրեալիզացիայի այն բացասական արարահայրությունները, որ փաստորեն հանգեցնում են հասարակական կյանքում հոգևոր-ազգային արժեքների սրտադառնմանը»,- ասաց Գարեգին Բ Կաթողիկոսը՝ միաժամանակ իր ուրախությունը հայրենելով, որ Հայաստանի օրենսդիր մարմինը մշտապես մասնակից է ուղղափառ խորհրդարանականների երկխոսություններին ու հավաքներին:

Միջազգային կոնֆերանսի մասնակիցներին ողջունեց նաև ՀՀ ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը: Ընթերցվեցին նույնպես Մոսկվայի և Համայն Առաջին Պարտիաթի Ալեքսի Երկրորդի, ՌԴ Պետրոմայի նախագահ Գենադի Մելեզնյովի, ՌԴ փոխվարչապետ Վալենտինա Մալովինսկոյի ողջույնի ուղերձները:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹՅԱՄԲ ՄԵԿՆԵՅ ԵԿԵՂԵՅԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՇՏՈՆԱՏԵՂԻ ԺՆԵՎ

**Մարտի 1-ին Բրիտանական գրադարանում Վեհափառ
Հայրապետը ներկա եղավ «Գանձերը՝ փապանից»
ցուցահանդեսի բացմանը**

**Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկատվության համակարգ, 23 փետրվարի
2001 թ.:**

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը անդրանիկ պաշտոնական այցով մեկնեց Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի կենտրոնաբնակարան:

Ժնև մեկնելիս Նորին Սրբությունը երկօրյա կանգառ ունեցավ Մոսկվայում, որի ընթացքում առիթ ընձեռվեց անձամբ շնորհավորելու Մոսկվայի և Համայն Առաջին Պարտիաթի Ալեքսի Երկրորդին՝ Պարտիաթի անվանակոչության օրվա առիթով: Վեհափառ Հայրապետը հանդիպեց նաև մոսկվահայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ:

Ժնևում, լինելով ԵՏՆ-ի պաշտոնական հյուրը, Հայոց Հայրապետը հանդիպումներ ունեցավ ԵՏՆ գլխավոր քարտուղար Կոնրադ Ռայզերի, ԵՏՆ ընդհանուր քարտուղարության, ինչպես նաև ԵՏՆ-ում Ուղղափառ Եկեղեցիների ներկայացուցիչների հետ:

ԵՏՆ գլխավոր քարտուղարը բազմաթիվ անգամներ է այցելել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, որի հետ համարելով ԵՏՆ-ն բազմաթիվ սոցիալական և բարեսիրական ծրագրեր է իրականացնում Հայաստանում: Այսօր էլ Ս. Էջմիածնում հաջողությամբ գործում են ԵՏՆ երկու գրասենյակները:

Ժնևից Նորին Սրբությունը մեկնեց Լոնդոն՝ ներկա լինելու մարտի 1-ին Բրիտանական գրադարանում «Գանձերը՝ փապանից» ցուցահանդեսի բացմանը՝ նվիրված

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին: Վաչե և Թամար Մանուկյանների հիմնադրամի մեկնաստությամբ կազմակերպված ցուցահանդեսում ներկայացվեց հայ եկեղեցական արվեստի նմուշներ Մայր Աթոռի, ինչպես նաև աշխարհի այլ թանգարաններից:

Հայոց Հայրապետին ուղեկցում էին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի տնօրեն Ս. Եզնիկ եպս. Պետրոսյանը և Ս. Ավետիսա աբեղա Սահակյանը:

ԵԱՀԿ ԳՈՐԾՈՂ ՆԱԽԱԳԱՀ ՄԻՐԶԱ ԶՈԱՆԱՆ ԱՅՅԵԼԵՅ ՄԱՅՐ ԱԹ-ՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկատվության համակարգ, 28 փետրվարի 2001 թ.:

Այսօր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Ռումինիայի արտաքին գործերի նախարար Միրչա Զոանայի գլխավորած պարվիրակությունը: Պարվիրակությանն ընդունեցին Արարապյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Ս. Նավասարդ եպս. Կճոյանը և Ռումինիայի հայոց թեմի առաջնորդական փոխանորդ Ս. Զարեհ ծ. վրդ. Պարոնյանը:

Նորին Սրբություն Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անունից ջերմորեն ողջունելով հյուրերին՝ Ս. Նավասարդ եպս. Կճոյանը անդրադարձավ Վեհափառ Հայրապետի անցած փարվա այցելությանը Ռումինիա, որպես Նորին Սրբությունն արժանացավ Ռումինիայի ազգային բարձրագույն պարգևին՝ «Ռումինիայի աստղ» շքանշանին: Սրբազան Հայրը նշեց, որ Վեհափառ Հայրապետը այս փարի ևս կայցելի Ռումինիա՝ ռումինահայ թեմի կազմավորման 600-ամյակի առիթով:

Հայ Առաքելական և Ռումին Օրթոդոքս Եկեղեցիների միջև մշտապես սերտ հարաբերություններ են եղել, որի արտահայտություններից մեկը Ռումին Օրթոդոքս Եկեղեցու պետ, Նորին Սրբություն Թեոֆիլոս Դավրիարքի այցն էր Հայաստան 1997 թվականին: Հայ ժողովուրդը խոր սեր և հարգանք է փառում ռումին ժողովուրդի և Ռումին Օրթոդոքս Եկեղեցու հանդեպ:

Բարձր գնահատելով պարոն Զոանայի առաքելությունը, Սրբազան Հայրը մաղթեց նրան հաջողություն, իսկ աշխարհին՝ փրկական խաղաղություն:

Պարոն Միրչա Զոանան իր ուրախությունն ու երախտագիտությունը հայտնեց հայոց հոգևոր կենտրոն այցի և այնպես ջերմ ընդունելության համար: Նա նշեց, որ Հայաստանում քրիստոնեության որպես պետական կրոն հռչակման 1700-ամյա հո-

բեյաանն ըստ արժանվույն կնշվի նաև Ռումինիայում, և այդ առիթով Ռումինիա կիրավիրվեն աշխարհի այլ երկրներում ապրող ռումինահայեր:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ՃԱՆԱԴԱՐՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՆԻՍՏԻ ՄԱՍՆԱԿԻՅՆԵՐԻՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկաբովության համակարգ, 6 մարտի 2001

Թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների և Բուլղարիայի երկաթուղային ճանապարհների ղեկավարներին, որոնք համապետ լիստի են հավաքված Երևանում:

Նորին Սրբությունը, ողջունելով հյուրերին, վարահություն հայտնեց, որ նրանց համապետ աշխատանքը կնպաստի ժողովուրդների միջև բարեկամության ամրապնդմանը և երկրների սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը, քանզի երկաթուղային ճանապարհները կյանքի ճանապարհ են յուրաքանչյուր պետության համար: Այս առիթով Վեհափառ Հայրապետը ցավով անդրադարձավ վերջին տարիներին տարբեր երկրների կողմից իրականացվող ճանապարհային շրջափակումներին, որոնք իրենց բացասական կնիքն են դնում պետությունների զարգացման վրա:

Հյուրերի խնդրանքով Հայոց Հայրապետն անդրադարձավ նաև Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի պարմությանն ու Հայ Եկեղեցու ներկա խնդիրներին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐԶԸ ՀԱՅ ԿԱՆԱՆՅ՝ ՄԱՐՏԻ 8-Ի ԱՌԻԹՈՎ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկաբովության համակարգ, 9 մարտի 2001

Թ.:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մարտի 8-ի Կանանց միջազգային տոնի առիթով հետևյալ շնորհավորական ուղերձն է հղել հայ կանանց:

«Հայոց Դարձի 1700-ամյակի տոնակատարությամբ հորեյանազարդ 2001 Փրկչական թվականին հոգու առանձնակի բերկրանքով ենք ողջունում բոլոր կանանց ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի ապրող հայուհիներին և բերում Մեր շնորհավորանքներն ու բարեմաղթանքները Մարտի 8-ի Կանանց տոնի առթիվ:

Պարմությանը հայտնի է, թե «տիկնայք փափկասունք Հայոց աշխարհի» իրենց նվիրումով, ծառայասիրության և արիության ոգով որքան անփոխարինելի դերակատարություն ունեն ազգային մեր կյանքում, մասնավորաբար՝ մեր ընտանիքների ամբողջությունն ու ջերմությունը պահպանելու, հայրենի սուրբ ավանդներով զավակներ կրթելու շնորհակալ առաքելության մեջ: Ինչպես բնորոշել է երջանկահիշատակ մեծանուն մեր Հայրապետներից Գարեգին Նովսեփյանը՝ «Հայ ընտանիքը եկեղեցի է, որի սրբազան քահանան հայ կինն է»: Այսօր էլ, երբ աշխարհասփյուռ մեր ժողովուրդը վճռորոշ ժամանակներ է ապրում, կանգնած հայրենաշինության, հոգևոր կյանքի վերաթթնության լայնահուն ճանապարհին, հայ մայրերը, դուստրերն ու քույրերը Աստվածաշնորհի սիրով ու առաքիլությամբ պարտ են հավատարիմ լինել մեր կյանքում Տերունական պարգամների ու ազգային արժեքների կենսավորման և հայ հոգիները կամրջելու իրենց կոչմանը:

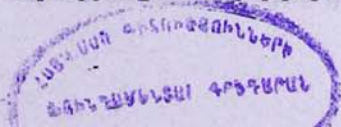
Այս զգացումներով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից Մեր սերը, գնահատանքն ու Հայրապետական օրհնությունն ենք հղում հայ տիկնանց և օրհորդաց՝ ի խորոց սրտի աղոթքով, որ Տերը Իր Աջի հովանու ներքո միշտ անխառով, երջանիկ ու կենսախիղճ պահի բոլոր հայուհիներին և շնորհազարդի՝ ի պայծառություն և ի բարօրություն հանուր մեր ժողովրդի»:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅ-ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄԻՋԿԱՌ-ԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆ-ՔԱՅԻՆ ԽՄԲԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկարվության համակարգ, 7 մարտի 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց հայ-ամերիկյան միջկառավարական բանակցություններ անցկացնելու նպատակով Հայաստան ժամանած ամերիկյան պարզվիրակությանը՝ Հայաստանում ԱՄՆ արտակարգ և լիազոր դեսպան Մայքլ Լեմոնի ընկերակցությամբ:

Հանդիպման ընթացքում պարզվիրակության ղեկավար ԱՄՆ պետդեսպարատմանտի ԱՊՀ երկրների գծով ամերիկյան օգնությունը համակարգող Ուիլյամ Թեյ-

լորը Վեհափառ Հայրապետին ներկայացրեց հայ-ամերիկյան հերթական բանակ-
ցությունների արդյունքները, իսկ ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի ԱՊՏ երկրների գծով
գլխավոր փոխօգնականի պաշտոնակատար Քլիֆ Բոնդն անդրադարձավ փարա-
ծաշրջանի ամերիկյան դեսպանների թրիլայան հանդիպմանը:

Վեհափառ Հայրապետն իր շնորհակալությունը և ուրախությունը հայտնեց, որ
ամերիկյան պետությունն, ինչպես նախորդ փաստը փարիսների ընթացքում, այնպես էլ
այժմ, նախանձախնդրորեն շարունակում է օգնության ձեռք մեկնել Հայաստանին և
փարածաշրջանի մյուս երկրներին: Վեհափառ Հայրապետը վարածաբար նշեց, որ
ամերիկյան կառավարության բոլոր ջանքերն ու ներդրումներն առաջին հերթին
նպաստում են փարածաշրջանում խաղաղության ու փոխհասկացողության մթնո-
լորտի ձևավորմանը, ինչն էլ կարևոր երաշխիք է փարածաշրջանի երկրների տնտե-
սական զարգացման ու առաջընթացի համար: Այս առումով Վեհափառ Հայրա-
պետը նաև հույս հայտնեց, որ կհաղթահարվեն բոլոր այն դժվարությունները, որոնք
այսօր խոչընդոտ են հանդիսանում ներդրումային ծրագրերի համար:

Հանդիպմանը ներկա էր ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության
վնօրեն Կիթ Սիմոնսը:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՅ ԿԻՊՐՈՍԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՊԻՐՈՍ ԿԻՊՐԻԱՆՈՒՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկատվության համակարգ, 17 մարտի 2001
թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Կիպրոսի
Հանրապետության Ներկայացուցիչների Պալատի նախագահ Սպիրոս Կիպրիա-
նուի գլխավորած պատվիրակությանը՝ ՎՄԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի ու-
ղեկությամբ:

Նորին Սրբությունը, ողջունելով պատվիրակության այցը հայոց հավաքի նվի-
րական կենտրոն, մասնավորապես իր ուրախությունը հայտնեց, որ այն Կիպրիա-
նուն ներկայացուցիչն է հույն ազգի, որի հետ հայերը կապված են դարավոր բարե-
կամությամբ ու եղբայրությամբ, հաճախ կիսում են նաև պարամական նույն ճակա-
տագիրը: Այս առիթով Վեհափառ Հայրապետն իր մասնավոր շնորհակալությունը
հայտնեց պրն Կիպրիանուն, որի շնորհիվ առաջին անգամ ՄԱԿ-ի ամբիոնից հնչեց-
վել է Հայոց ցեղասպանության մասին: Նորին Սրբությունն իր երախտագիտու-

թյունը հայտնեց նաև Կիպրոսի իշխանություններին այն հյուրընկալ ոգու համար, որ դարասկզբից ի վեր ցուցաբերում են հանդեպ կիպրահայ համայնքը: Արդեն 75 տարի Կիպրոսում գործում է հայկական Մելքոնյան վարժարանը, որտեղ ուսանած աշխարհասփյուռ հայորդիք ապրում են երախտագիտության նույն զգացումները:

Կիպրոսի խորհրդարանի ղեկավարն իր հերթին բարձր գնահատեց կիպրահայության ներդրումը երկրի առաջընթացի գործում կիպրահայ համայնքին կոչելով Կիպրոսի հասարակության զարդը:

Զրույցի ընթացքում Նորին Սրբությունը հեղաբերեց հայ-կիպրական ներկա հարաբերություններով, գոհունակությամբ նշեց, որ դրանք շարունակում են սերտանալ ու զորանալ:

Պաշտօնակցության կազմում էին Հայաստանում Կիպրոսի Հանրապետության դեսպանը, Կիպրոսի խորհրդարանի գլխավոր քարտուղարը, ինչպես նաև հայազգի պարզամավոր, Կիպրոսի խորհրդարանում հայ համայնքի ներկայացուցիչ Պեպրոս Գալաջյանը: Հանդիպմանը ներկա էր ՀԲԸՄ նախագահ Կիկ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ. «Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆՆ Է ԽԱՆԴԱՎԱԹԵԼ ԵՎ ՈՒՂԵՆՇԵԼ ՆՐԱՆՑ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ»

**Վեհարանի դաեխիճում նշվեց Մխիթարյան միաբանության
հիմնադրման 300-ամյակը**

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկատվության համակարգ, 26 մարտի 2001 թ.:

Մարտի 24-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Վեհարանի դաեխիճում Կեղի ունեցավ հանդիսություն՝ նվիրված Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության հիմնադրման 300-ամյակին:

Ս. Էջմիածնի հոգևորականաց դասի հետ մեկտեղ հանդիսությանը ներկա էին Մխիթարյան միաբանության անդամները, Վրաստանի և Արևելյան Եվրոպայի հայ կաթողիկե համայնքի առաջնորդ Տ. Ներսես արքեպս. Ներսեսյանը, մտավորականներ, հյուրեր:

Ինչպես նշեց Վեհափառ Հայրապետը, հանդիսության նպատակը Մխիթարյան մեծերի ժառանգության ամփոփումը չէր, այլ գեղեցիկ մի առիթ՝ գլուխ խոնարհելու և հարգանք մատուցելու Մխիթարյան միաբանության 300-ամյա վաստակին:

«Մխիթարյան հայրերի եկեղեցասիրության և հայրենասիրության ոգին, որ երբեք չի նվազել ու փափամսել, սնունդ է առել այն նույն աղբյուրից, այն նույն ակունքից, որից ուժ են առել հայրենիքի մեջ ապրող ու սրելովագործող մեր նախնիք: Նրանց հոգու մեջ ճառագել է Լույսը Լուսավորչի կանթեղի: Ս. Էջմիածինն է խանդավառել և ուղենշել նրանց առաքելության ճանապարհը: Համոզված եմ, որ այսօր բերկրում են երկնքում հոգիները Մխիթարյան հայրերի, որովհետև իրականություն է դարձել Կենսիքը. Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մեջ, Հայոց Հայրապետանոցում Մխիթարյան հայրերն իրենց հոգևոր եղբայրների՝ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբանության հետ միասնաբար արժևորում են անցյալի հայրենական մեր արժեքները», - ասաց Վեհափառ Հայրապետը:

Օրվա բանախոսները, անդրադառնալով միաբանության բազմամյա վաստակին, մեկ անգամ ևս փաստեցին, որ, գրավելով հեռավոր ափերում, Մխիթարյան միաբանությունը ապրել է հայրենիքի Կենսիքով, պահպանելով իր հայկականությունը, մշտապես մնալով հայ՝ ժամասացությամբ ու ծիսակատարություններով:

Հայտնելով իր երախտիքը Հայոց Հայրապետին, Մխիթարյան միաբանության ընդհանուր արքահայր Տ. Եղիա Ժ. վրդ. Զիլադայանը մեծ պատիվ համարեց Վեհաբանում կազմակերպված հանդիսությունը՝ հույս հայտնելով, որ միաբանությունը Ս. Էջմիածնի հովանու ներքո կկարողանա ստարաբ հանդիսանալ հայրենիքին ու հայ ժողովրդի լուսավոր ապագայի կերպույմին:

Հանդիսության ավարտին Նորին Սրբությունը միաբանության անդամներին նվիրեց Ս. Էջմիածնի հարթաքանդակը, որպեսզի Վենետիկի հեռավոր կղզյակում նրանց հետ լինի Ս. Էջմիածնի օրհնությունը:

Հանդիսության ընթացքում իրենց գեղարվեստական հայտագրով մխիթարյաններին ողջունեցին նաև Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի և Վազգենյան Դպրանոցի սաները, Ս. Էջմիածնի Հայոդդյաց քանդակ փոքրիկ երաժիշտներն ու ազգագրական երգի համույթը:

ԺՈՂՈՎՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Սկսվեց 1700-ամյակի եկեղեցական հանձնախմբի գործադիր մարմնի հերթական նիստը

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկաբերության համակարգ, 27 մարտի 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում սկսվեց Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի եկեղեցական հանձնախմբի գործադիր վարչության հերթական նիստը:

Արդեն իսկ մեկնարկված են Հայ Եկեղեցու 1700-ամյա մեծ հոբելյանին նվիրված հանդիսությունները, որոնց սկիզբն ազդարարվեց դեկտեմբերի 31-ի տարեմուտի գիշերը Խոր Վիրապից Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին բերված Ս. Գրիգոր Լուսավորչի Լուսավոր Կանթեղի լույսից տարածված սրբազան մոմավառությամբ:

Նորին Սրբությունը բարձրորեն գնահատեց գործադիր մարմնի ջանքերը՝ ուղղված հոբելյանական տոնակատարությունների կազմակերպմանը, շեշտելով, որ 1700-ամյակը լավագույնս պետք է օգտագործվի հոգևոր նորոգության և հոգևոր կյանքի վերաթելության համար, նշելով նաև, որ դրանք պետք է լինեն առավել ընդգրկուն և համակարգված: Որպես այդպիսի միջոցառում կարող է դառնալ մարտի 31-ին Արարաբի մարզի գյուղերի օրհնության արարողությունը, որ թեմակալ առաջնորդների և հոգևորականների օրհնությամբ կշարունակվի նաև մյուս թեմերում և մարզերում:

Վեհափառ Հայրապետը միաժամանակ որոշ մտահոգություններ հայտնեց: Մասնավորապես անդրադառնալով հրապարակչական ծրագրերին, Նորին Սրբությունը հորդորեց առավել բծախնդիր մոտեցում ցուցաբերել հրապարակվող գրքերի ընտրության հարցում:

Նիստի ընթացքում ժողովականները ծանոթացան անցած տարվա նոյեմբերին Անթիլիասում տեղի ունեցած վերջին նիստի արեւնագրությանը: Այս Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի 1700-ամյակի գրասենյակի վարիչ-քարտուղար Տ. Նովնան արքեպս. Տերտերյանը ներկայացրեց 1700-ամյակին նվիրված առաջիկա ծրագրերն ու միջոցառումները Հայաստանում և Հայաստանից դուրս: Դրանց թվում են զանազան հանդիսություններ, գիտաժողովներ, այլ միջոցառումներ: Առանձնակի կարևորվեց երիտասարդական ուխտագնացությունների և երեխաների հոգևոր դաստիարակության ծրագրերը:

Տ. Վաչե արքեպս. Հովսեփյանի և Տ. Մեսրոպ արքեպս. Գրիգորյանի արենապետությամբ ժողովն իր աշխատանքը կշարունակի մինչև մարտի 28-ը:

* * *

Նույն օրը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում իր աշխատանքն սկսեց Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի Հայաստանյան Կլոր Սեղանի ղեկավարների փարեկան ժողովը: Նիսից առաջ Կլոր Սեղանի մասնակիցներին ընդունեց և արդյունավետ աշխատանք մատչեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

Նորին Սրբությունն իր երախտագիտությունը հայտնեց միջազգային եկեղեցական կազմակերպությանը, որ արդեն մի քանի տարի կրթական, վարկային ու գյուղատնտեսական ծրագրեր է իրականացնում Հայաստանում իր նպատակը բերելով ժողովրդի զարգացմանը:

Կարևորելով միջեկեղեցական հարաբերությունների անհրաժեշտությունը, Նորին Սրբությունը ուրախությամբ նշեց, որ Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարություններին իրենց մասնակցությունը կբերեն նաև քույր Եկեղեցիների ներկայացուցիչները:

Կլոր սեղանը եռօրյա նիստերի ընթացքում կքննարկի անցած տարվա աշխատանքները, կհաստատի գրասենյակի 2001 թ. ծրագիրը:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկավարության համակարգ, 28 մարտի 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Վրաստանի արտաքին գործերի նախարար Իրակլի Մենաղարիշվիլու գլխավորած պատվիրակությանը:

Վեհալիառ Հայրապետը վրաց բարձրաստիճան հյուրերի այցելությունը Հայաստան և հայոց հոգևոր կենտրոն նկատեց իբրև երկու հարևան ժողովուրդների դարավոր բարեկամության արտահայտություն:

Նորին Սրբությունն իր գոհունակությունն ու գնահատանքը փոխանցեց Վրաստանի կառավարությանը՝ վրացահայության և Վրաստանում հայկական հոգևոր ու ազգային արժեքների հանդեպ ցուցաբերած հոգատար վերաբերմույցի համար, ուրա-

խությանը նշելով վրաց իշխանությունների կողմից Թբիլիսիի Կարմիր Ավերարան եկեղեցու և Խոջիվանքի վերականգնման մասին:

Շնորհակալություն հայտնելով հայրենի կառավարությանը աված գնահատանքի համար, պրն Մենադարիշվիլին հավաստիացրեց, որ չնայած ֆինանսական դժվարություններին, արվում է հնարավոր ամեն բան հայկական արժեքների պահպանության համար:

Զրույցի ընթացքում արտահայտվեց այն երկկողմանի համոզմունքը, որ երկու հարևան ժողովուրդները բոլոր դժվարությունները պեպք է կարողանան հաղթահարել փոխհամագործակցությամբ՝ հոգևոր միասնության հենքով: Այս առիթով հայկապես կարևորվեց Եկեղեցիների դերը, որոնք կրողն ու փրաժողուն են բարոյական արժեքների, առանց որի չկա զարգացում և փրկական խաղաղություն:

ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկափոխության համակարգ, 29 մարտի 2001 թ.:

Մարտի 28-ի երեկոյան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ, իր աշխատանքն սկսեց Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի այս փարվա անդրանիկ ժողովը: Տերունական աղոթքին հետևեց Վեհափառ Հայրապետի ողջույնի խոսքը, որից հետո Նորին Սրբությունը ԳՆԽ-ի ուշադրությանը ներկայացրեց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի վերջին 8 ամիսների գործունեության հաշվեփոխությունը:

Մարտի 29-ի օրակարգի առաջին հարցը նվիրված էր քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի հոբելյանական փոնակափայտություններին: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի 1700-ամյակի գրասենյակի վարիչ-քարտուղար Տ. Հովնան արքեպս. Տերտերյանը ժողովականներին ներկայացրեց սեպտեմբերի 21-23-ը կայանալիք գլխավոր հանդիսությունների ծրագիրը: Սեպտեմբերի 22-ին Ս. Էջմիածնում կօրհնվի Սրբալույս Մյուռոնը: Տեղի կունենա նաև Էկումենիկ արարողություն՝ հանդիսություններին հրավիրված քույր Եկեղեցիների հոգևոր պետերի մասնակցությամբ: Սեպտեմբերի 23-ին Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու Ս. Մեղանի օծումից հետո փաճարում կմատուցվի անդրանիկ Պարարագ:

Եկեղեցական այս աննախընթաց փարեդարձի առիթով հոբելյանական փարում սպասվում են նաև Հռոմեական Կաթոլիկ Եկեղեցու պետ Հովհաննես Պողոս Բ Պա-

պի և Կոստանդնուպոլսի Հունաց Տիեզերական Պարբիարք Բարդուղիմեոս Ա-ի պաշտոնական այցերը Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին:

1700-ամյակի գլխավոր հանդիսություններից է նաև ապրիլի 24-ին Ամենայն Հայոց Հայրապետի և հանրապետության նախագահի ուխտագնացությունը Տեր Զոր:

Անդրադառնալով Հայ Եկեղեցու կանոնադրության հարցին, որոշվեց կանոնադրության նախագծի վերաբերյալ մինչև հունիսի 1-ը թեմերից ստացված առաջարկները վերադրեստության ենթարկել ԳՆՄ-ում և ապա ներկայացնել վերջնական հաստատման:

Քննարկվեցին նաև մայիսին Վեհափառ Հայրապետի՝ ԱՄՆ և Կանադա կատարելիք հովվապետական այցերին առնչվող հարցեր:

Ժողովն իր աշխատանքը կավարտի մարտի 30-ին: Վերջին նիստի ընթացքում կքննարկվեն թեմական, ինչպես նաև նվիրապետական Աթոռների և Եկեղեցի-պետություն հարաբերություններին վերաբերող հարցեր:

ԳՆՄ-ի գույգ արենապետների՝ Երուսաղեմի Հայոց Պարբիարք Ամենապարիվ Տ. Թորգոմ արքեպս. Մանուկյանի և Կ. Պոլսի Հայոց Պարբիարք Ամենապարիվ Տ. Մեսրոպ արքեպս. Մութաֆյանի բացակայության պատճառով նիստը արենապետում են ժողովին ներկա խորհրդի ավագագույն անդամները՝ Տ. Վաչե արքեպս. Հովսեփյանը և Տ. Գյուր արքեպս. Նազգաշյանը:

* * *

Նիստի ավարտից հետո Վեհարանում տեղի ունեցավ Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի շրջանավարտներին դիպլոմների հանձնման արարողություն: Ձեռամբ Վեհափառ Հայրապետի և ԳՆՄ անդամների դիպլոմներ ստացան ավարտական թեզեր պաշտպանած 26 ճեմարանավարտներ:

Շնորհավորելով շրջանավարտներին, Նորին Սրբությունը մաղթեց նրանց նվիրյալ ծառայությամբ արժևորել հոգևոր դպրոցի գիտելիքները:

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅ ԿԱՐՏԱԿԱՆ ՄԱՐԿԱՆԵՐԻ
ԴԵՐՍՏԱՆԻ ՍԱՐԳԻՍԻԱՆ ԵՎ ԼԱՐՍԱՆԻ ԿԱՐԴԻՆԱԼՆԵՐԸ

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՌՈՒՍԱՄՏԱՏԱՆԻ ԵՎ ՌԻԿԱՐԱՆԱՅԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻՆ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին, Տեղեկավարության համակարգ, 30 մարտի, 2001 թ.:

Այսօր Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց ՌԴ կոմունիստական կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեի առաջին քարտուղար Գենադի Զյուզանովին և Ուկրաինայի կոմունիստական կուսակցության ղեկավար Պյոտր Միմոնենկոյին:

Ողջունելով հյուրերին, Վեհափառ Հայրապետը նշեց, որ Հայ Եկեղեցին, դարեր շարունակ լինելով հայ ժողովրդի առաջնորդը ոչ միայն հոգևոր, այլև աշխարհիկ կյանքում, կարևոր դերակատարություն է ունեցել նաև հայ և ռուս ժողովուրդների բարեկամության հաստատման գործում: Նորին Սրբությունը ուրախությամբ արձանագրեց շարունակվող այդ բարեկամությունը, որն իր արտահայտությունն է գտնում նաև երկու Եկեղեցիների եղբայրական հարաբերություններում:

Ջրույցի ընթացքում առանձնակի կարևորվեց հավաքի ղեռը մարդկային բարոյական արժեքների, արդարության հաստատման գործում: Ուրախությամբ նկատելով, որ հավաքը կարևոր դեր է զբաղեցնում կոմունիստական կուսակցության նոր հայեցակարգում, Նորին Սրբությունը մեկ անգամ ևս հաստատեց, որ հավաքն է մարդկային երջանկության երաշխիքը:

«Հավաքով կառուցված երկիրը, հավաքով կառուցված քաղաքն է լինում միայն ամուր ու հաստատուն», - ասաց Վեհափառ Հայրապետը: